

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220207003
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1220207003.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. R., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - L. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. E. XXXX/XX, XXX XX T., zastúpená Mgr. Erikou Sojkovou, advokátkou so sídlom Rybníčná 40, 831 06 Bratislava, IČO: 42 356 725, a otec - D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX P., zastúpený JUDr. Andrejom Garom, advokátom so sídlom Štefánikova 14, 811 05 Bratislava, IČO: 30 850 436, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/169/2020-12, zo dňa 11.12.2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že otec je povinný na čas do nadobudnutia vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej o výživnom na maloletú vedenej na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 27P/142/2019, platiť výživné na maloletú L. R., nar. XX.XX.XXXX vo výške 150 eur mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky vždy do 15 dňa v mesiaci od 03.03.2021.

V zvyšnej zamietacej časti sa uznesenie p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 09.12.2020, na určenie výživného na maloletú 200 eur mesačne. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol, keď po oboznámení sa s návrhom matky dospel k záveru o nesplnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v matkou požadovanom smere. Uviedol, že matka svoj návrh a v ňom uvádzané tvrdenia nepodložila potrebnými listinnými dôkazmi, ktoré by potrebu neodkladnej úpravy zdôvodňovali a preukazovali, najmä že práve pre zdravotné problémy maloletej sa nemôže zamestnať. Nepredložila doklady preukazujúce mesačné platby spojené so starostlivosťou o maloletú, ani lekárske správy, z ktorých by vyplývali tvrdenia o zdravotných ťažkostiach maloletej, alebo ako často je matka na OČR. Uviedol, že pokiaľ ide o príjem matky, tento zdokladovala iba potvrdením o príjme za mesiac november 2020 vo výške 63,18 eur. Súd prvej inštancie uzavrel, že bez osvedčenia potrebných skutočností preukazujúcich dôvodnosť určenia výživného v nevyhnutnej miere nemohol posúdiť opodstatnenosť nároku navyše za situácie, keď otec výživné na maloletú platí vo výške 100 eur mesačne, čo medzi rodičmi nebolo sporné. Uviedol, že samotná matka od roku 2012 až doposiaľ nepodala návrh na určenie výživného, čo považoval vzhľadom na jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tomto konaní, ktoré začalo na návrh otca, za nepochopiteľné. Pokiaľ matka považuje výživné vo výške 100 eur za absolútne nepostačujúce pre školopovinné dieťa žijúce v Bratislave, s častými zdravotnými problémami, súd prvej inštancie uviedol, že nie je zřejmé, z

akých finančných prostriedkov hradí matka potreby maloletej vyčíslené sumou 420 eur. Vysvetlil účel inštitútu neodkladného opatrenia a uviedol, že v posudzovanom prípade nemal preukázanú existenciu potreby dočasnej nevyhnutnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti otca, ktorú si otec de facto plní vo výške 100 eur mesačne, ktorú považoval za primeranú pre potreby 7-ročného dieťaťa, keď táto suma aspoň čiastočne pokryje náklady na odôvodnené potreby maloletej. Uviedol, že bude vecou dokazovania vo veci samej zistiť skutkový stav, schopnosť, či neschopnosť matky zabezpečiť si vlastný zdroj príjmu, jej odôvodnené potreby, zdravotný stav maloletej, ako aj osobné a majetkové pomery oboch rodičov. Vec právne posúdil podľa § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 331 ods. 1 CSP, § 1, § 2 ods. 1, § 366 CMP. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podľa § 365 ods. 1 písm. f) h) b) c) CSP, § 62 ods. 1 CMP, podala odvolanie matka, navrhujúc ho zmeniť a jej návrhu vyhovieť. Návrh považovala za dôvodný, keďže sa o maloletú stará sama (otec sa s maloletou stýka len každý druhý víkend a počas prázdnin), pričom otec okrem výživného 100 eur mesačne sa iným spôsobom na potrebách maloletej nepodieľa. Uviedla, že takéto plnenie otca nepostačuje ani na zabezpečovanie polovice základných životných potrieb maloletej v jej veku 8 rokov a zvýšených nákladov na jej zdravotný stav a plnenie si povinnej školskej dochádzky. Uviedla, že v návrhu vyčíslila mesačné výdavky maloletej 420 eur (stravu 150 eur, kozmetika a drogéria 50 eur, obuv a oblečenie 80 eur, škola 40 eur, lieky, vitamíny a zdravotnú starostlivosť 40 eur, cestovné 10 eur, voľný čas, krúžky, výlety, hračky 50 eur, nepravidelné náklady, napr. kúpeľná liečba každoročne 800 eur a výdavky na zubný strojček). Poukázala na ňou preukazovaný príjem za mesiac 11/2020, vo výške 69,28 eur netto a na otcom v konaní vo veci samej preukázaný jeho čistý mesačný príjem 1.501,18 eur a príjem jeho manželky, ako aj výdavky jeho rodiny 1.305 eur mesačne. Mala za to, že bežné výdavky spojené so starostlivosťou o maloleté dieťa sa spravidla nepreukazujú, súd si ich ustáli na základe ich vyčíslenia. Je zrejmé, že pokiaľ sa o maloletú osobne stará, vynakladá výdavky na jej stravu, oblečenie, zdravotné potreby, školu, záľuby a pod. Mala za to, že pokiaľ súd aj považoval niektorú položku výdavkov na maloletú za neprimeranú, mohol vyhovieť jej návrhu len čiastočne. Za osvedčené považovala, že nie je v jej schopnostiach a možnostiach hradiť väčšinu výdavkov na maloletú, ktoré zabezpečuje aj za pomoci svojej rodiny. V súlade s § 63 CMP v odvolacom konaní predložila Dohodu o pracovnej činnosti uzatvorenú s jej súčasným zamestnávateľom v 3/2020, výplatné pásky za obdobie 3/2020-11/2020, z ktorých vyplýva, že jej priemerný čistý mesačný príjem za posledných 9 mesiacov u aktuálneho zamestnávateľa predstavoval 70,05 eur mesačne, výplatnú pásku od predchádzajúceho zamestnávateľa MCGA legal s.r.o. za obdobie 2/2020, z ktorej vyplýva jej čistý príjem 128,03 eur, potvrdenie ÚPSVaR Bratislava, že bola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie od skončenia predĺženej rodičovskej dovolenky s maloletou, t.j. od 23.10.2018 do 02.02.2020, potvrdenie o úhrade krúžku gymnastiky 20 eur/mesiac, školské obedy 13 eur, družina 17,20 eur, anglický jazyk 165 eur/semester, výber bločkov o nákupe liekov, školských pomôcok, oblečenia, potravín, špeciálnej kozmetiky, cestovného lístka, športových pomôcok a voľnočasových aktivít maloletej, doklady o úhradách zubného strojčeka pre maloletú spolu vo výške 232,77 eur, potvrdenia o platbách v škole v školských rokoch 2019/2020 a 2020/2021, kópiu žiackej knižky maloletej o ďalších platbách v škole v šk. roku 2020/2021, potvrdenie ÚPSVaR Bratislava o vyplácaní rodičovského príspevku na maloletú až do dovŕšenia 6 rokov maloletej, z dôvodu jej dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, posudok o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave maloletej, lekárske nálezy maloletej (maloletá pravidelne navštevuje aj špeciálne ambulancie ortopedickú, imunologickú, nefrologickú, kožnú a endokrinologickú) a prepúšťaciu správu z poslednej kúpeľnej liečby z 05.08.2020. Výživné na maloletú poskytované otcom nie je preto postačujúce. Uviedla, že z dôvodu častých zdravotných komplikácií maloletej a v súčasnosti aj z dôvodu protipandemických opatrení, kedy sa maloletá opakovane musela a aj v nasledujúcom období sa bude musieť vzdelávať doma, nemá objektívne možnosť takých zárobkov ako otec. Uviedla, že otec počas rokovaní o rodičovskej dohode ju dlhodobo držal v tom, že jej začne už čoskoro prispievať na maloletú výživným aspoň 200 eur mesačne, avšak po tom, čo v rodičovskej dohode vo veci úpravy styku otca s maloletou takmer vo všetkom ustúpila, otec od rokovaní o dohode odstúpil. Návrh napokon podala až po tom, čo pojednávanie bolo vo veci samej odročené až o niekoľko mesiacov.

4. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhol uznesenie potvrdiť. Odvolanie ako aj samotný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za nedôvodné, skutkové tvrdenia matky za nepravdivé, tendenčné a v príkrom rozpore so skutočnosťou. Mal za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Potvrdil, že medzi rodičmi prebiehali dlhotrvajúce mimosúdne rokovania, avšak tieto

začali na jeho podnet v záujme odstránenia neistoty v súvislosti s výkonom rodičovských práv a povinností k maloletej. Zdôraznil, že matke dlhodobo vyhovoval stav bez úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, pretože sa vždy (od narodenia maloletej) podieľal značnou mierou na uhrádzaní jej výdavkov a to aj nad rámec. Uviedol, že okrem výživného maloletá neraz od neho dostávala peňažne dary, platil jej školné v predškolskom zariadení, kupoval hračky, darčeky a uhrádzal iné nevyhnutné potreby po dohode s matkou. Pred nástupom maloletej do školy jej nakúpil všetko čo potrebovala, uhrádzal jej tanečný krúžok 21 eur mesačne a zakúpil potrebné oblečenie, o čom má matka vedomosť. Maloletej zabezpečil duplicitne na svoje náklady aj potrebné veci, ktoré má v jeho domácnosti. Nikdy nemal problém prispieť v prípade potreby na maloletú nad rámec výživného a plniť si tak svoju vyživovaciu povinnosť v najväčšom možnom rozsahu. Uvedené deklaruje aj samotný fakt, že sa matka v priebehu rokov nedomáhala určenia výživného. Zdôraznil, že matka výdavky na maloletú sú vo výške 420 eur súdu nepreukázala, a to ani v konaní vo veci samej. Pokiaľ on svoje príjmové, ako aj zárobkové pomery preukázal, matka tak doposiaľ neurobila a nepreukázala ani okolnosť, že pre zlý zdravotný stav maloletej sa nemôže zamestnať. Maloletá za minulý školský polrok vymeškala jednu hodinu v škole, čo potvrdzuje jej elektronická žiacka knižka, aktuálne maloletá chodí do školy a aj v čase, kedy mala dištančnú formu výučby, tak sa jej venovala skôr stará matka, nakoľko matka podľa slov maloletej chodila každý deň do roboty. Matka s maloletou býva u jej rodičov, preto považoval ňou uvádzané náklady na bývanie za nadhodnotené. Nesúhlasil s tvrdením matky o jej nízkom príjme, keď táto je podľa obchodného registra konateľkou spoločnosti Parfumeria s.r.o., so sídlom v Bratislave, má teda pravdepodobne uzatvorenú Zmluvu o výkone funkcie konateľa, či Mandátnu zmluvu a zároveň má podľa jej slov príjem z brigády, teda má zrejme súčasne uzatvorenú aj Dohodu o pracovnej činnosti. Pokiaľ ide o zdravotný stav maloletej uviedol, že po kontaktovaní ošetrojúcich lekárov zistil, že aj dlhodobo zhoršená imunita maloletej je v rámci normy, maloletá navštevuje tiež ortopéda, používa špeciálne vložky do topánok, avšak ani v tomto smere nemožno hovoriť o zásadnom zdravotnom probléme. Rovnako má maloletá problémy s močovými cestami, čo po konzultácii s ošetrojúcim lekárom spôsobuje aj zlá životospráva. Priložil zdravotný záznam z posledného nefrologického vyšetrenia maloletej zo dňa 24.2.2021, v zmysle ktorého jej ošetrojúci lekár odporúča predovšetkým dodržiavanie pitného režimu a zvýšenú hygienu po stolici. Maloletá však netrpí žiadnymi abnormálnymi poruchami alebo chorobami, pre ktoré by s ňou matka musela častejšie než je bežné zostávať na OČR. Poukázal na aktuálnu mimoriadnu situáciu v súvislosti so šírením pandémie, v dôsledku ktorej sa náklady všeobecne obmedzili na financovanie bývania, základnú hygienu a eventuálne vitamíny na podporu imunity. Preto značná časť výdavkov maloletej deklarovaných matkou v čase podania návrhu, resp. aj v čase vydania uznesenia z objektívnych dôvodov neexistovala a matka ich teda ani nemohla uhrádzať. Mal za to, že sa v značnej miere podieľa na výžive maloletej, ktorá presahuje rámec výživného v nevyhnutnej miere.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

6. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je možné nariadiť platenie výživného výlučne iba v nevyhnutnej miere. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné neodkladným opatrením nemožno preto určiť na základe predpokladaných pomerov povinného rodiča, ale len v miere nevyhnutnej pre zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča a ani podľa celkových odôvodnených potrieb maloletých detí. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarca na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého

zákonná výživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená.

7. Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

8. Odvolací súd v danej prejednávanej veci prihliadajúc na zásady a účel inštitútu neodkladného opatrenia (§ 325 ods. 1 CSP, § 366 CMP) a skutkový stav vyplývajúci z obsahu spisu, odvolania a v odvolacom konaní uvedených nových dôkazných návrhov (§ 63 CMP), na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia možno považovať za čiastočne dôvodný. Za osvedčené mal z predložených listín, obsahu celého spisového materiálu, vrátane pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 27P/142/2019, že nevyhnutné výdavky na odôvodnené potreby maloletej prevyšujú sumu 100 eur mesačne poskytovanú otcom, ktorú v súčasnej dobe nemožno považovať za dostatočnú na zabezpečenie základných potrieb maloletej. Bez právneho významu v čase rozhodovania odvolacieho súdu je úvaha o dôvodoch, prečo matka návrh na určenie výživného na maloletú nepodala skôr, ani príčiny a okolnosti jej nízkého príjmu a ani dôvodnosť výšky matkou vyčíslovaných nákladov na maloletú v konaní vo veci samej, ktoré budú predmetom dokazovania, rovnako ako príjem otca a celkové rodinné a majetkové pomery obidvoch rodičov a tiež skutočné náklady spojené so zdravotným stavom maloletej, na ktoré matka poukazuje. Odvolací súd nemohol zohľadniť ani tvrdenia otca o jeho vecných plneniach nad rámec toho finančného, keď ich existencia, skutočný rozsah, či doba ich poskytnutia z obsahu celého spisového materiálu zatiaľ nevyplýva. Odvolací súd konštatuje, že matka v odvolacom konaní čiastočne osvedčila náklady maloletej, ktoré odvolací súd uznal vo výške zodpovedajúcej nevyhnutnej miere a podľa ich úhrad v aktuálnom období, ako náklady na stravu 130 eur, bývanie 30 eur (matka tieto nešpecifikovala, preto boli zohľadnené len v nevyhnutnom rozsahu), ošatenie, obuv 30 eur, kozmetika, drogéria 20 eur, náklady spojené s návštevou školy - obedy 13 eur, školský klub 17 eur, poplatky v škole zaplatené v 10/2020 65 eur, gymnastika 20 eur mesačne, zdravotná starostlivosť - zubné ošetrenia 73 eur (zaplatené 11/2020), 148 eur (zaplatené 12/2020), vzdelávanie maloletej - kurz anglického jazyka 165 eur (zimný trimester zaplatené 10/2020). Na základe ustálenia základných a nevyhnutných potrieb maloletej, ktoré boli aj matkou osvedčené, nákladov súvisiacich s jej zdravotným stavom a nevyhnutných výdavkov spojených s návštevou školy a jej vzdelávaním, odvolací súd odvodil potrebu určenia výživného na maloletú v nevyhnutnej miere v sume 150 eur mesačne tak, aby až do rozhodnutia súdu vo veci samej boli tieto zabezpečené. Výživné, ktoré otec na maloletú platí od jej narodenia vo výške 100 eur mesačne, bez jeho participácie na aktuálnych školských nákladoch, či nákladoch spojených so zdravotným stavom maloletej v súčasnej dobe, odvolací súd považoval za nedostatočné a nezodpovedajúce miere nevyhnutnej potreby v zmysle § 366 CMP.

9. S poukazom na uvedené rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP a vo zvyšnej zamietajúcej časti návrhu uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP.

10. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutie odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).